

- בהנחה כי לא תהיה מיגבלה חקציבית למשק המים וינוצל מלוא פוטנציאל הפיתוח שעוד נותר, בהקף של 588 מלמ"ק (מזה 435 מלמ"ק מי קולחים) ובהנחה כי תוספת מים זו תנתן לחקלאות בתמורה ל"ויתור" על מים שפירים, גם אז בשנת 2010 יגיע ניצול היתר לשיעור של 140 מלמ"ק לשנה בסידרה ממוצעת ו-470 מלמ"ק שנה בסידרת שנים שחונות.

מהנתונים הנ"ל עולה כי יש לבחון מודל הקצאה חדש למים. במידה ולא יעשה דבר, תאלץ המערכת לספק מים שפירים בזול לחקלאות, ובעת ובעונה אחת לספק מים מותפלים יקרים לשתיה.

Water Potential Toolay

*פוטנציאל מים זמינים כיום

(במליוני מטר קוב)

Not Connected to the System לא קשור למערכת	Connected to the System קשור למערכת*	Types of Water סוג המים
212	1,259	שפירים Fresh Water
113	125	מלוחים Brine
2	58	קולחים Brackish
37	53	שיטפונות Rain
364	1,495	סה"כ Total.

* הנתונים הוכנו על ידי השירות ההידרולוגי.
Provided by the Hydrological Service

** קשור למערכת - מים הניתנים לאספקה לאזורי הארץ השונים באמצעות מתקני המערכת הארצית הקיימת.

Water Use *הקף הצריכה במליוני מטר קוב

1986 (משוער) 1986	1985	
1,233	1,433	חקלאות Ag.
430	450	בית Dom.
103	103	תעשייה Ind.
1,766	1,986	סה"כ Total.

* הנתונים ניתנו על ידי אגף ההקצאות שבנציבות המים.

במחירי המים ברמה הנוכחית גלומה סובסדיה בהקף של 200 מיליון דולר לשנה. מתוסה רק 50 מיליון דולר מתקצב בצורה ישירה. הסובסדיה הגלויה מוצאת ביטוי ישיר בתקציב התמיכות ומטרתה לכסות את הפער בין המחיר המירבי לבין עלויות המים המחושבות בהתאם לתקנות המים. אולם קיים פער בין העלויות הריאליות (כולל פחת ראלי) לבין העלות בהתאם לאופן החישוב כמפורט בתקנות המים. מלאי ההון המושקע במתקני חברת "מקורות" בלבד נאמד ב-1.2 מליארד דולר והפחת הראלי המתחייב ממלאי זה, נאמד ב-120 מיליון דולר בשנה. פער זה מהווה סכסוד סמוי של מחיר המים שאינו בא לביטוי בתקציב.

יש לציין כי במחירי המים יש גם סכסוד צולב: על-פי תקנות המים נגבים הטלים מהצרכנים, עבור מים שעלות הפקתם נמוכה מהמחיר המירבי. היטלים אלה משמשים כחלק ממקורות הסכסוד הכולל. סכסוד צולב אפשרי נוסף הינו סכסוד בין סקטוריאלי, דוגמת סכסוד הסקטור החקלאי ע"י הסקטור הביתי. המלצות ועדת ג. יעקבי (ועדה ציבורית) משנת 1971 גורסות, שיש להימנע מסכסוד כזה ונציבות המים פועלת כל השנים לפי עקרון זה.

The Subsidies For Mekorot Plants.
 עומקי סכסוד למספר מפעלי מקורות

Plant	מפעל מקורות	*עלות המים בסנט/מ"ק Cost of Water Cent / Cm	** עלות המים כולל פחת ראלי Cost of Water including real depreciation	Open Subsidy ***עומק הסיבסוד הגלוי (חוק המים) Water Law	Hidden Subsidy ***עומק הסיבסוד הסמוי (פחת ראלי) Real Depreciat.	***סה"כ סיבסוד Total Subsidy
				ב	ז	א
				ח	ו	ה
				ט	י	ם
				כ	ל	ם
שואבה Showah	29.8	37.4	198	76	274	
נגב Negev	22.0	33.6	122	114	236	
אשתאול Eshtauel	20.4	24.0	124	16	140	
גולני Golani	18.4	23.9	84	55	139	
ערבה Arava	17.0	36.8	70	198	268	
רמת-הגולן Ramat Golan	16.3	42.0	63	257	320	
השפלה Coastal Plains	13.2	18.9	32	57	89	
ירקון Yarkon	12.7	21.2	27	85	112	
שומרון Shomron	10.1	13.7	1	36	37	
עכו-שפרעם Accre - Shfar'am	9.1	14.3	0	43	43	
עמק-הירדן Jordan Valley	3.8	6.4	0	0	0	
בית שאן Beith Shean	3.5	5.2	0	0	0	
מעיינות Ma'inot						

* עלות בהתאם לחוק המים.
 ** פחת ראלי לפי אורך חיי המיתקן, 10 אחוז ריבית.
 *** עומק סיבסוד = סובסדיה / מחיר, בהנחה שמחיר המים - 10 סנט/מ"ק.

המטבלה אנו למדים על פער בבחינת כדאיות הגידולים החקלאים בין המשק הלאומי הבוחן אותה מול עלות ראליה להפקת מים, לבין החקלאי הבוחן את כדאיות גידוליו כנגד המחיר אותו הוא משלם. בחינת הכדאיות מנקודת הראות של המשק הלאומי, מצביעה על העובדה כי פעמים רבות, למרות קיומו של רווח לחקלאי, המדינה מפסידה. הפסד זה נגרם מחישוב הכדאיות לגידול החקלאי, במחיר העלות האמיתי של הפקת המים.

תחשיב כדאיות מנקודת המשק הלאומי יראה למשל, שגידול הכותנה במרבית איזורי הארץ הינו גידול מפסיד, גם ברמות המחירים הגבוהות שידע ענף זה בעבר.

Total Participation of the State in the Water Budget
 ח. סה"כ השתתפות המדינה בתקציבי משק המים (באלפי שקלים חדשים)

Total סה"כ	Water Projects מפעלי מים	Sewage Projects and Urban Water מפעלי ביוב ומים עירוניים	Subsidies for water תמיכות במים	Subject הנושא	Type of Expenditure
	(סעיף-73) <u>Paragraph 73</u>	(סעיף-57) <u>Paragraph 57</u>	(סעיף-32) <u>Paragraph 32</u>	סוג הוצאה	
134,645	54,750	13,720	66,175	ישירה	Direct
3,400	3,400			הוצאה מותנית	Conditional Expend
30,496	29,826	670		הרשאה להתחייב	Permit to Incur Debt